

Ὁ συλλαμβανόμενος ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπτων τιμωρεῖται διὰ βραδυσμῶν 100, ἂν ἔκλεψεν ὄπλα, 50 δι' ἓνα ἵππον ἢ βοῦν, 30 διὰ μόσχον ἢ δάμαλιν. Δι' ἐν πρόβατον καὶ ἄλλας κλοπὰς μικρὰς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ τῇ αὐλῇ τιμωρεῖται δι' 20 βραδυσμῶν. Ὅστις φονεῦει τὸν κλέπτην, κλέπτοντα, λαμβάνει ἀμοιβὴν 20 ταλλήρων, ἀλλὰ δέον νὰ προσέξῃ νὰ μὴ φονεύσῃ ἀθῶον. Ἡ κλέπτουσα τὸν σύζυγόν της γυνὴ τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν, ἐν ὑποτροπῇ διὰ βραδυσμῶν καὶ διαζυγίου, ἀπαγορευμένου αὐτῇ νέου γάμου. Ὁ ἱερόσυλος τιμωρεῖται μὲ θάνατον. Μὲ τὴν αὐτὴν ποινὴν τιμωρεῖται ὁ κλέπτων πολεμεφόνδια τοῦ κράτους, καὶ φέρων ταῦτα ἐκτὸς αὐτοῦ. Ὅστις, πρὸς χρηματισμὸν, ἐκ κουφότητος, ἢ φιλίας, φανερώνει μυστικὸν τοῦ Κράτους τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον 150 ταλλήρων.

Αἱ ἀγροζημίαι ἐκτιμῶνται παρὰ τῶν προϋχόντων καὶ πληρώνονται παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τῶν ζώων, ὅστις τιμωρεῖται καὶ ἄλλως, ἂν ἡ ζημία ἐγένετο ἐν γνώσει του.

Ὅστις διαταράσσει τὴν εἰρήνην τοῦ χωρίου τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἢ πρόστιμον 20 ταλλήρων. Ὁ θορυβῶν ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας μὲ 25 ταλλήρων.

Ὁ συκοφάντης τιμωρεῖται ὅσον ὁ συκοφαντηθεὶς, ἂν ἦτον ἔνοχος.

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ιδιώτας νὰ ἐορτάζωσι τὰς ἐορτάς τοῦ ὀνόματός των, ἐπὶ ποινῇ προστίμου δύο ταλλήρων.

Τὸ ἰσχύον ἔτι ἔθιμον, νὰ κείρωσι τὴν κόμην καὶ πληγώνουσι τὸ πρόσωπον κατὰ τὸν θάνατον συγγενούς, ἀπαγορεύεται διὰ τε τοὺς ἀνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, ἐπὶ ποινῇ προστίμου δύο δουκάτων.

Πᾶς φυγὰς, ὅστις πατήσῃ τὸ μαυροβουνιωτικὸν ἔδαφος, εἶναι ἀσφαλὴς καὶ ἀνενόχλητος, ἐνόσω συμμοροῦται μὲ τοὺς νόμους τοῦ τόπου. Οἰασδήποτε ἐθνικότητος ἢ θρησκείας, ἀπολαμβάνει ἰσονομίαν.

Ἐὰν ἐγκλημὰ τι διεπράχθῃ ἐν καταστάσει μέθης, ὁ ἔνοχος τιμωρεῖται μὲ τὸ ἥμισυ τῆς ποινῆς. Ἄλλ' ἂν τοῦτο διεπράχθῃ κατὰ προσωπικοῦ ἐχθροῦ, ἢ τιμωρία ἐπέρχεται πλήρης. Ὁ προκαλὼν τοὺς ἄλλους εἰς τὰ ὄπλα καὶ γινόμενος ἀφορμὴ νὰ χυθῇ αἷμα, τιμωρεῖται μὲ θάνατον. Ὁ συνεργὸς τούτου μὲ πρόστιμον 20 ταλλήρων. Ἐὰν δὲν ἐχυθῇ αἷμα, ὁ αὐτουργὸς τιμωρεῖται μόνον μὲ πρόστιμον 20 ταλλήρων.

Οἱ κατὰδικοι ὑποχρεοῦνται εἰς δημόσια ἔργα.

Ἡ περὶ σοῦ ὑπόληψις τῶν ἀνθρώπων εἶνε ὡς ἡ σκιά σου: ἄλλοτε μὲν προηγείται σου, ἄλλοτε δ' ἐπακολουθεῖ· ἄλλοτε εἶνε μεγαλειτέρα, ἄλλοτε μικροτέρα σου.

ΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ ΖΥΘΟΠΟΤΟΥΝ

Α'.

Ζυθοποτικαὶ φοιτητῶν ἐορταί.

Οἱ ἀργυροὶ γάμοι τοῦ διαδόχου τοῦ γερμανικοῦ θρόνου ἐωρτάσθησαν πρὸ μηνῶν. Πρὸ πολ-
λοῦ οἱ ὕμνοι ἐψάλησαν, τὰ ἄρθρα ἐξηγτλήθη-
σαν, τὰ δῶρα ἐθαυμάσθησαν, ἢ ἐκθεσις αὐτῶν
ἐληξεν, ὁ θόρυβος ἐσίγησε καὶ πᾶς περὶ τῶν
λαμπρῶν ἐορτῶν λόγος ἐξέλιπε. Καὶ ὅμως μόλις
σήμερον ἡ *Εστία* διδει εἰκόνα, ἀτεχον ἰσως, ἀλ-
λὰ πιστὴν, μιᾶς τῶν ἐορτῶν δι' ὧν ὁ γερμανι-
κὸς λαὸς ἐξεδήλωσε τὴν πρὸς τὸν κληρονόμον
τοῦ δαφνοπλέκτου στέμματος ἀγάπην του, ἐνῶ
ἡ ἐορτὴ αὕτη εἶχε πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν
Ἕλληνα ἀναγνώστην, μέλλοντα νὰ γνωρίσῃ ἀ-
γνωστον αὐτῷ εἶδος ἐορτῶν τῆς εἰς τὰ γερμα-
νικὰ πανεπιστήμια σπουδαζούσης νεολαίας.

Ἄν ἡ περιγραφὴ τῆς ἐορτῆς ταύτης καθυστέ-
ρησεν ἑκτοτε, ἰδοὺ ὅτι ἡ εὐκαιρία δὲν ἔλειψε νὰ
τὴν καταστήσῃ καὶ πάλιν ἐπίκαιρον, καὶ προ-
κειμένου νὰ παρατεθῇ σήμερον εἰς τοὺς ἀνα-
γνώστας τῆς *Εστίας* ἡ σκιαγραφία τοῦ *Βερο-
λίνου* ζυθοποτοῦντος, ἡ τότε ἐν μέσῳ τῶν
ἄλλων ἐορτῶν ἀπαράτρητος σχεδὸν παρελθοῦ-
σα ἐορτὴ τῶν φοιτητῶν, εὐρίσκει νῦν ἐνταῦθα
πρωτεύουσιν θέσιν, διότι ζωηρῶς ἀναπαριστᾷ
τὴν νεολαίαν ζυθοποτοῦσαν. Οὕτω δὲ ὁ λίθος
ὃν ἀπέριψαν οἱ τότε οἰκοδομοῦντες χρονογρά-
φοι τῶν ἐπὶ τοῖς ἀργυραῖς γάμοις ἐορτῶν, δὲν
τίθεται μὲν καὶ σήμερον πάλιν ἐπὶ κεφαλῆς οἰ-
κίας, ἀλλ' ἀπλούστατα ἐπὶ κεφαλῆς ἄρθρου
μόνον, δίδει ὅμως ζῶν καὶ ἀρτιότητα εἰς αὐτό.

* *

Ἀγνοοῦμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τί εἶνε φοιτη-
τικὰ σωματεῖα, τί σύνδεσμοι φοιτητῶν καὶ τί
ἐταιρίαι ἐπιστημονικαὶ φοιτητῶν. Παρ' ἡμῖν
ἀρκεῖ ὅτι ὑπάρχουσιν ἀκόμη καὶ γυμνασιακοὶ
σύλλογοι συντελοῦντες εἰς τῆς νεολαίας τὴν ἀ-
πομώρνωσιν. Ἐκεῖνη ὅμως ἡ ἀληθὴς ζωὴ τοῦ
σφριγῶντος σπουδαστοῦ, τοῦ ἀσκούντος τὸ σώ-
μα ἐν ἀγῶσι ποικίλοις καὶ τὸ πνεῦμα ἐν ἐπι-
στημονικαῖς συζητήσεσι, τοῦ ἐκτρέχοντος εἰς
ἐξοχὰς καὶ ἀναπνέοντος ἀέρα καθαρὸν, τοῦ μου-
σουργούντος καὶ καλλιτεχνούντος, τοῦ ξιφομα-
χοῦντος διὰ τὸ τίποτε καὶ εὐθυμούντος μὲ τὸ
τίποτε, τοῦ σύροντος πανταχοῦ τὴν νεότητά
του καὶ τὸ πῦρ τῶν αἰσθημάτων καὶ διαχύνον-
τος περὶ αὐτοῦ πνεῦμα γοργὸν καὶ γέλωτα
φαιδρὸν, εἶνε ἄγνωστος ἐν Ἑλλάδι. Οἱ ἐν Ἀ-
θήναις φοιτῶνται γνωρίζουσι τὸ καφενεῖον τοῦ
Βυζαντίου καὶ θάπτονται ἐν αὐτῷ δι' ὅλης τῆς
ἡμέρας, ἀναπνέοντες ἀέρα *παρρηλίδων* καὶ συ-
νωσιζόμενοι περὶ σφαιριστήριον ἢ ρυπαρὸν τι
τάβλιον καὶ τὸ πολὺ ἀποτελοῦσι μέρος ἐνὸς τῶν
ἀπειραρίθμων συλλόγων, ὅπου ἀναγινώσκονται

αἱ κοινότεραι συρράφαι ἢ ἀναπτύσσονται αἱ χυδαιότεραι ῥαδιουργίαι πρὸς τῆς προεδρείας τὴν κατάληψιν.

Διὰ τοῦτο ὅτε ἔλαβον προσκλητήριον ὅπως λάβω μέρος εἰς ζυθοποτικὴν ἑορτὴν (**Fest-Commers**) ἣν τὰ ἀπανταχοῦ τῆς Γερμανίας σωματεῖα φοιτητῶν ἐτέλουν τῇ 8 Φεβρουαρίου (v) ἐν Βερολίνῳ πρὸς τιμὴν τοῦ ἐορταζόντος τοὺς ἀργυροῦς τοῦ γάμου διαδόχου τοῦ γερμανικοῦ γένματος, ἔσπευσά ν' ἀποδεχθῶ τὴν πρόσκλησιν, μᾶλλον ἐκ περιεργίας, ἢ ἐξ ἐλπίδος, ὅτι ἐκεῖ θὰ εὕρισκον ἄξιόν τι σπουδῆς. Οἱ φοιτηταὶ τελούντες τὴν ἑορτὴν ταύτην ἀπένεμον τιμὰς εἰς ἀρχαῖον φοιτητὴν, διατελέσαντα μέλος σωματείου φοιτητῶν, ἀκούσαντα ἄλλοτε τοὺς καθηγητὰς ἐν ταῖς αὐταῖς αἰθούσαις, ἐν αἷς σήμερον τοὺς ἀκούουσιν οὗτοι, εἰς ἀρχαῖον γινώριμον τῶν αὐτῶν πανεπιστημιακῶν ἐδωλίων, διασχίσαντα τοὺς διαδρόμους τοῦ Πανεπιστημίου μὲ τὸ δερμάτινον τοῦ φοιτητοῦ χαρτοφυλάκιον ὑπὸ μάλης, πίνοντα πολλὰκις μετ' αὐτῶν ζυθον, καὶ τὴν γραφικὴν τῶν Γερμανῶν καπνοσύριγγα παρὰ ἡμικενωθὲν ποτήριον καπνίσαντα, φορέσαντα ποικιλόχρουν πιλίδιον καὶ ταινίας μὲ τὰ σύμβολα τοῦ σωματείου εἰς ὃ ἀνῆκε. Διότι ὁ ἐν τρισὶ πολέμοις στρατηλάτης, μισοπόλιος πάππος, διάδοχος ἐξεπαιδευθὴ ὡς ὅλοι οἱ Γερμανοὶ καὶ ἔζησε τὸν σπουδαστικὸν βίον δι' ἀγάπης πᾶσα ἡ γερμανικὴ νεολαία, τὸν πλήρη ἀδελφότητος καὶ τρυφερᾶς στοργῆς, οὐχὶ μόνον μεταξὺ τῶν φοιτητῶν, ἀλλ' ἀκόμη καὶ μεταξὺ τούτων καὶ τῶν καθηγητῶν, τοῦ ὁποίου τὴν εἰκόνα μόνον ἐν Γερμανίᾳ δύναται τις ν' ἀπολάυσῃ.

Κατὰ τὴν ὀρισμένην ὥραν ἀφικόμεν ἐἰς τὴν κολοσσιαίων διαστάσεων αἴθουσαν τοῦ **Tivoli**, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ τελεσθῇ ἡ ἑορτή. Ἐν τῇ μέσῳ τῆς ἀπεράντου αἰθούσης ὑψοῦτο ἐξέδρα προωρισμένη διὰ τὴν διευθύνουσαν τὰ τῆς τελετῆς ἐπιτροπὴν, ἣν ἀπετέλουν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν σωματείων, εἰς ἑξ' ἐκάστου. Τὴν ἐξέδραν ἐκάλυπτεν ὕψασμα ἐρυθρὸν μετὰ χρυσῶν κροσσῶν καὶ ἐκόσμου ὅσιθεν αἱ προτομαὶ τοῦ διαδόχου καὶ τῆς συζύγου του ἐν μέσῳ σημαιῶν, δαφνῶν, ἀνθέων καὶ στεφάνων ἐπαργύρων. Αἱ ὑπὸ τὴν ἐξέδραν τράπεζαι ἦσαν ὀρισμέναι διὰ τοὺς καθηγητὰς καὶ τοὺς ἄλλους προσκεκλημένους δημοσιογράφους ἢ λογίους, μακρὰὶ δὲ σειραὶ τραπέζων ἐπεφυλάσσοντο διὰ τοὺς φοιτητὰς. Πρὸ τῆς θέσεως ἐκάστου ἔκειτο ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ πρόγραμμα τῆς τελετῆς καὶ φυλλάδιον περιέχον τὰ ψαλίσμενα ἄσματα. Αἱ δύο δὲ κορυφαὶ ἐκάστης τραπέζης ἦσαν προωρισμέναι διὰ τοὺς ἐκλεχθέντας ὑφ' ἐκάστου σωματείου ἀντιπροσώπους κοσμήτορας, οὔτινες

ἔφερον πᾶσαν αὐτῶν τὴν ἐπίσημον στολὴν, φράκον μέλαν σύνθητες καὶ πιλίδιον χρυσοκέντητον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ταινίαν περὶ τὸ στήθος μὲ τὰ ἰδιαίτερα χρώματα τοῦ σωματείου ἐκάστου καὶ κονκάρδαν ἐπ' αὐτῆς, ἕξτος μακρὺ ὥστε μεσαιωνικὸν καὶ λευκὰ χειρόκτια θωρακοφόρου μέχρις ἀγκῶνος σχεδὸν ἐξικνούμενα.

Δισταυροῦντο λοιπὸν αἱ ποικιλόχρωμοι ταινίαι τῶν σωματείων ἐν τῇ αἰθούσῃ καὶ τὰ συνήθη ἐνδύματα τῶν ἄλλων φοιτητῶν, τῶν οὕτω ἀνεπισήμως ἐλθόντων, ἢ τῶν ἡμιεπισήμως μὲ μόνον τὸ πιλίδιον τοῦ σωματείου τῶν. Καὶ εἰς τὸν συνωθισμὸν καὶ τὴν κίνησιν πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς οἰκείας θέσεως ἀπετέλουν πάντες μάζαν συμπαγῇ κινουμένην πρὸς τ' ἄνω ἢ κάτω καὶ κυματίζουσαν, ἄμορρον σχεδὸν ἐν τῇ συνόλῳ αὐτῆς καὶ ἐξ ἧς οὐδὲν τις ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ ἄλλο ἢ τὴν ἐκ τῶν πιλιδίων καὶ τῶν ἄσκεπῶν κεφαλῶν ποικιλόχρωμον ἐπιφάνειαν. Καὶ ἂν τις ἐπεχειρεῖ νὰ παραβάλλῃ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτὴν πρὸς ἀνθοδέσμην ἀνθέων φαντασιωδῶν, ἤθελε βεβαίως παρατηρήσει ὅτι τὴν ἀνθοδέσμην αὐτὴν ὡς θέλγον τρίχαπτον περιέβαλλον αἱ ἐν τοῖς θεωρείοις κυρίαι. Ὁμολογητέον ὅμως ὅτι τὸ ἐπίχαρι ἐκεῖνο τρίχαπτον ὅσον καὶ ἂν ἦτο ἀφθονον καὶ πλούσιον, ἀδύνατον ἦν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ πληθυσμοῦ, οὗτινος τὸ ἡμισυ τοὐλάχιστον εἶχε τὴν ἀπαιτήσιν ὄχι μόνον νὰ θαυμάζῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ θαυμάζηται. Καὶ συνεκρούοντο λοιπὸν βλέμματα μεταξὺ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω, καὶ ἡμιλλῶντο φιλαρέσκειαι ἑτερογενεῖς. Καὶ ἂν ἄνω ἠδύνατό τις νὰ συλλάβῃ μειδίαμα ὀπισθεν ἀνεπτυγμένου ῥιπιδίου, ἢ ἐπιδιόρθωσιν ἐπαναστατησάσης ταινίας, ἢ τακτοποιήσιν ἀπειθοῦς βοστρύχου, κάτω ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ, πρὸ πάντων μεταξὺ τῶν εἰς τὰς κορυφὰς τῶν τραπέζων ἐπισήμων ταινιοφόρων καὶ σπαθοφορούντων φοιτητῶν, γενικὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ καλλωπισμοῦ ἀπροκαλύπτως ἅμα τῇ καταλήψει τῆς θέσεως ἐνεργουμένην. Κ' ἐδῶ μὲν ἐτακτοποιοῦντο αἱ πτυχὰὶ τῆς πλατείας περὶ τὸ στήθος ταινίας, ἐκεῖ δὲ διὰ τῶν ἀναποσπάστων σχεδὸν ἐκ τῶν θυλακίων τοῦ Γερμανοῦ μικρῶν ψηκτρῶν ἐτίθεντο ὑπὸ κράτησιν αἱ ἀνυπότακτοι πρίχες τῆς ὀπισθίου χωρίστρας τῆς κόμης, καὶ ἀπωτέρω κεφαλῇ τις μεμυρωμένη καὶ στίλβουσα, μόλις δὲ κρατούσα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τὸ μικροσκοπικῆς σχεδὸν περιφερείας πιλίδιον, προσεπάθει ν' ἀνεγερθῇ πρὸς τὰ θεωρεῖα καὶ ν' ἀτενίσῃ ἐκεῖ μὲ τὴν συμπαθεστέραν τῶν ὀφθαλμῶν ἑκφρασιν, χωρὶς οὔτε τὸ ἐτοιμόρροπον πιλίδιον νὰ μεταβάλλῃ θέσιν, οὔτε τῆς χωρίστρας ἢ ἀπαράμιλλος τάξις νὰ σαλευθῇ.

Τὸ περιφερόμενον πλῆθος ὁλονὲν ἐμειοῦτο, ἐκάστου ἀνευρίσκοντος τὴν πλησίον τῶν φίλων του θέσιν ἢ ἐπιτυχάνοντος τὴν ἀπέναντι τῆς φίλης του. Καὶ ὅταν πάντες οἱ κινούμενοι κατεστάλαξαν ἐπὶ τῶν καθισμάτων, ἡδύνατό τις ν' ἀριθμήσῃ τρισχιλίους συμπότας περὶ τὰς ἐπιμήκεις τραπέζας καὶ ἰσάριθμα ἀφρίζοντος ξανθοῦ ζύθου ποτήρια ἐπ' αὐτῶν. Περὶ ἐκάστην τραπέζαν ἀνταλλάσσονται αἱ πρὸς ἀλλήλους αὐτοπαρουσιάσεις τῶν παρακαθημένων καὶ περὶ τὰ ὧτά μου βομβοῦσιν αἱ φράσεις :

— Mein Name ist Müller !

— Mein Name ist Schultz !

— Mein Name ist Meyer !

— Mein Name ist Pilsch !

Αἰφνης, τρεῖς ἰσχυροὶ κτύποι διὰ τοῦ πλάτους τοῦ ξίφους ἐπὶ τῆς ἐξέδρας καὶ φωνὴ διατορος σιγὴν ἐπιτάσσουσα μοι ἐλκύουσι πρὸς τὰ ἐκεῖ τὴν προσοχήν. Βλέπω δὲ συγχρόνως πάντας τοὺς ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν τραπέζων κοσμητόρας ἐγειρομένους ὀρθίους καὶ ἀνασπῶντας τὰ ξίφη καὶ ἀποθέποντας αὐτὰ κατὰ μῆκος τῆς λεπίδος ἐπὶ τῶν τραπέζων, ὡς ἡδὴ εἶχον πράξει πάντα τὰ ἐπὶ τῆς ἐξέδρας μέλη τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ μουσικὴ πληροῖ τὴν αἴθουσαν τοῦ μέλους τοῦ γερμανικοῦ ὕμνου, ὃν διαδέχονται πάλιν οἱ τρεῖς κτύποι διὰ τοῦ ξίφους τοῦ προέδρου, ὃς ἀπάντων νῦν τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ σπαθοφόρων ἐπαναλαμβάνοντο. Σιγὴ ἀμέσως βαθεῖα ἐπικρατεῖ καὶ ἐν μέσῳ αὐτῆς ὁ πρόεδρος ἀναγινώσκει τηλεγράφημα τοῦ διαδόχου ἐκφράζοντος τὰς θερμὰς αὐτοῦ εὐχαριστίας τῇ ὁμηγύρῃ ἐπὶ τῇ ἐορτῇ, καὶ δηλοῦντος ὅτι ἐνεκα τοῦ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ θεοῦ του προσράτου πένθους ἐν τῇ αὐτῇ δὲν δύναται νὰ παρευρεθῇ μετὰ τῶν ἀγαπητῶν αὐτῷ φοιτητῶν. Εὐθέως δὲ φέρεται πρόποσιν ὑπὲρ τοῦ ἐορτάζοντος ζεύγους ὁ πρόεδρος καὶ τὰ ποτήρια ἐκκενοῦνται ἐν ῥυθμῳ.

Ἐν ῥυθμῳ, δὲν εἶνε ἀνάρμοστος ἡ φράσις ἐνταῦθα. Διότι ἡ ἐκκένωσις τῶν ποτηρίων γίνεται διὰ προσταγμάτων κατὰ τρόπον περιέργου καὶ ἀξίον ὄντως περιγραφῆς.

— Ad exercitium Salamandri, κράζει ὁ πρόεδρος ἐγείρων τὸ ποτήριον, ἐνῷ πάντες ὀρθοῖσι τὸν μιμοῦνται.

— Eins, zwei, drei, προσθέτει ῥοφῶν ἅμα τῷ τελευταίῳ προσταγμάτι τὸν ζύθον, πάντων τὸ αὐτὸ ποιοῦντων.

— Eins, zwei, drei, ἐπαναλαμβάνει ἀποθέτων τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐνῷ ἡ ἀριθμησις ἐπαναλαμβάνεται ἐν χορῷ καὶ αἱ κινήσεις ὁμορρυθμῶς ἐκτελοῦνται.

— Eins, zwei, drei, καταλήγει ὁ πρόεδρος ἀργὰ προφέρων ἕκαστον ἀριθμὸν καὶ κροταλίζων τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης, εἰς ἄμφοτερά ὃς ἀπάντων ἀκολουθούμενος, καὶ οὐ-

τω τῆς αἰθούσης πληρουμένης δαιμονίου θορύβου. Πάντες δὲ κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ τελευταίου ἀριθμοῦ κροτοῦσι τὸ ποτήριον παταγωδῶς ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὡσεὶ ἐνεπήγνυον αὐτὸ ἐπ' αὐτῆς καὶ οὕτω ὁμόχρονος γδοῦπος ἐπισφραγίζει τὴν πρόποσιν.

*

*

Ἄλλ' ἡδὴ τὰ ποτήρια καὶ ἄνευ προσταγμάτων ἐκκενοῦνται ἀλλεπάλληλα, ἡ δὲ δεκάτη ὥρα τῆς νυκτὸς ἐσήμανε καὶ τὸ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἀπηγορευμένον κάπνισμα ἤρξατο. Βόμβος ὁμιλίου περὶ τὰς τραπέζας ἐγείρεται, διακοπτόμενος εἰς σιγὴν ἀκαριαίαν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὑπὸ τῶν τριῶν ἐκείνων παταγωδῶν κτυπημάτων, τὰ ὅποια ὃς ὅλων τῶν σπαθοφόρων ἐκάστοτε ἐπαναλαμβάνονται, ὅπως προαγγείλωσι τὴν ἐν τάξει ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ προγράμματος. Εἴτε λοιπὸν ἡ μουσικὴ πρόκειται νὰ ἡχήσῃ, εἴτε σαλαμάνδρειος πρόποσις ν' ἀπαγγελθῇ, εἴτε ἄσμα νὰ ψαλῇ, τὰ ξιφοκτυπήματα πάντοτε θὰ προηγηθῶσιν ἐκκωφίζοντα. Καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἕκαστον μέρος τοῦ προγράμματος καὶ ἐκάστη στροφή ἄσματος προαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ προέδρου μὲ φωνὴν στεντορίαν.

— Τώρα ἔρχεται πρόποσις ὑπὸ τοῦ κυρίου Α.

— Τώρα ἔρχεται ἡ μουσικὴ.

— Τώρα ἔρχεται ἡ πρώτη στροφή τοῦ τρίτου ἄσματος.

Καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἰδοὺ πῶς διεξάγεται ἡ ἐορτὴ, ἐνῷ οἱ μὲν καπνοὶ τοῦ ζύθου ἀναβαίνουν εἰς τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, οἱ δὲ καπνοὶ τῶν σιγάρων περιβάλλουσιν αὐτάς ἐξωθεν καὶ αἰωροῦνται κατὰ νέφη ὑπὲρ αὐτάς.

*

*

Ψάλλω δὲ κ' ἐγὼ ἐκάστοτε μετὰ τῶν ἄλλων τὰ ὠραῖα τῶν σπουδαστῶν ἄσματα ἀκολουθῶν τὸ μέλος, καὶ . . . τὰ διὰ ξιφοκρουσιῶν προσταγμάτων. Καὶ μοι ἐμβάλλουσι παρὰδοξον εὐθυμίαν αἱ ἄγνωστοί μοι μελωδίαὶ καὶ τῆς διασκεδάσεως τὸ καινοφανές. Ἄλλ' ὅσον ἄγνωστα καὶ ἂν εἶνε δι' ἐμὲ τὰ ἄσματα ἐκεῖνα, οὐδαμῶς κωλύομαι τοῦ νὰ ψάλλω κ' ἐγὼ μὲ ὅλην τοῦ λάρυγγός μου τὴν δύναμιν.

Sind wir vereint zur guten Stunde
ein starker deutscher Männerchor...

Ἰσως ἴνα δείξω ὅτι περιλαμβάνομαι κ' ἐγὼ εἰς τὸν Starken Männerchor, ὡς ψάλλω κατόπιν τὸ φακιδρὸν ἄσμα :

Frei ist der Bursch. . .

οὐχὶ μόνον παρασυρόμενος ὑπὸ τῆς γλυκύτητος τοῦ μέλους, ἀλλὰ καὶ ὑπακούων εἰς τὰ

ἐμφυτα τοῦ Ἑλλήνος συγκινουμένου ὁσάκις ἀκούει τὴν λέξιν ἐλευθερος καὶ ὅλα τὰ ἐξ αὐτῆς σύνθετα καὶ παράγωγα.

Καὶ ὅμως διὰ τὰ ὁμιλήσωμεν σοβαρώτερον, ὁμολογήσωμεν ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ συγκινηθῇ τις ὅταν βλέπῃ τὴν γερμανικὴν νεολαίαν ἐν αὐτῇ τῇ κορυφῷ τῆς εὐθυμίας εἰς πᾶν ἄσμά της ὑμνοῦσαν πατρίδα καὶ ἐλευθερίαν, ἰσχυρὴν καὶ τιμὴν, νίκην κατ' ἐχθρῶν καὶ ὅπλων δόξαν. Ἄς μὴ φανῇ λοιπὸν παράδοξον ὅτι ἤμην πλήρης ἐνθουσιασμοῦ ἐγὼ ὁ συνειδημένος ν' ἀκούω τό :

Δεκανέα τῆς ἡμέρας
σινανᾶ, σινανᾶ. . .

ἢ τὸ ἄλλο ἐκεῖνο :

Στάσου δὲ πρῶτα νὰ γυμνασθῶμε
νὰ ἰδῇς οἱ Ἕλληνες πῶς πολεμοῦμε . . .

τὰ ὅποια ἐγεννήθησαν ἐν ἡ ἐποχῇ πᾶσα σχεδὸν ἡ ἐλληνικὴ νεολαία ἦτο εἰς τὰ ὅπλα, ἵνα ἀποδείξωσι τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τὴν κατὰπτωσιν· οὐδὲ ξενισθῆτω τις ὅτι ἐθαύμαζον νῦν τὴν εὐθυμοῦσαν γερμανικὴν νεολαίαν, ἥτις δὲν ἐλησμόνει μὲν εἰς τὰ ἄσμά της τὴν ψάλλη καὶ τὸν ἔρωτα καὶ τὸν οἶνον, ἀλλ' ἐψάλλε συγχρόνως καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἀνδρικήν ῥώμην, καὶ ἀφιέρου τοὺς γλυκυτέρους τοῦ ἄσματος αὐτῆς τόνους εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Ῥήνου καὶ τῆς πατρίδος τὴν φρουρῆσιν. Ὡ, βεβαίως ἐνεθουσίωμεν μεταξὺ τοιαύτης νεολαίας καὶ ἠθύμουν πλειότερον τῶν ἄλλων, διότι προσεπαθὺν νὰ λησμονήσω τὴν νεολαίαν τῆς πατρίδος μου. . .

* *

Νῦν ἀγγέλλει ὁ πρόεδρος, μετὰ τὰς στερεοτύπους ξιφοκρουσίας, ὅτι ὁ πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου ἔχει τὸν λόγον. Ὑποσκάζων ἀνέρχεται τὴν ἐξέδραν ὁ περίπτως φυσιολόγος du-Bois-Reymond, οὗτινος ἡ εὐγλωττία εἶνε ἐφαμίλλος τῆς φήμης καὶ ἐπιστημονικῆς δόξης. Τὴν πολιὰν ἀλλὰ ζωηρὰν μορφήν του καὶ τὸ ὑψηλὸν καὶ ἐκφραστικὸν του μέτωπον περιβάλλει δι' ἀχλύος ὁ ἐν τῇ αἰθούσῃ περιδινούμενος καπνὸς, ἐκεῖνος δὲ φέρων περὶ τὸν λαιμὸν καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους ἀνηρητημένα ἐν περιδεραίῳ τὰ σήματα τοῦ ἀξιωματὸς του, ἐρείδων δὲ τὰς χεῖρας ἀμφοτέρως ἐπὶ τῆς ἐξέδρας, ὁμιλεῖ μὲ ἀνθή λόγου ἀπαράμιλλα καὶ πατριωτισμὸν πρὸς αὐτὰ ἀμιλλώμενον. Ἀφοῦ ἐξέθεισε τὸν σύνδεσμον τῶν Γερμανῶν φοιτητῶν εἰς οὗς ὠφείλετο ἡ ἐορτὴ, ἀφοῦ ὠμίλησε περὶ τῶν γερμανικῶν πανεπιστημίων, μέχρι τοῦ πρώτου ἰδρυθέντος ἀναδραμῶν¹ καὶ ὑπέμνησε πόσον συνεβάλοντο αὐ-

τὰ εἰς τῆς Γερμανίας τὸ μεγαλεῖον, «μὴ λησμονῆτε, εἶπεν, ὅτι ἀνευ παιδείας ἀληθοῦς οὐτε ἰσχύς, οὔτε δόξα ὑπάρχει». Καὶ ἐξέδραμε μέχρις Ἀθηνῶν καὶ Ῥώμης ἵνα τὸν λόγον του ἐπιρρώσῃ, κοσμήσας διὰ φράσεων ἐνθουσιωδῶν τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος. Οὐχὶ λοιπὸν ὑπὲρ τούτου ἡ ἐκείνου τοῦ πανεπιστημίου, εἶπεν, ἔδει νὰ φέρω πρόποσιν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ παρακαθήμενον τῆς ἰδεώδους ἐκπροσωπήσεως τῶν γερμανικῶν πανεπιστημίων ἐν συνόλῳ· ἀλλὰ συνήλθομεν ἐδῶ διὰ τὰ ἐορτάσωμεν ἄλλην ἐορτήν· ἅς ἀναμνησθῶμεν λοιπὸν ὅτι ὁ διάδοχος τοῦ γερμανικοῦ θρόνου, ὅστις ἐφοίτησεν εἰς τὰ πανεπιστήμιά μας, ὡς ἡμεῖς, ἔφθασε καὶ εἰς τὰ ἀνώτατα τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἀξιωμάτων, καὶ σήμερον εἶνε πρύτανις τοῦ πανεπιστημίου τῆς Καϊνιζβέργης, καὶ ἅς προπιάμεν ὑπὲρ αὐτοῦ. Σὺς καλῶ λοιπὸν εἰς ἀνευφημίαν ὑπὲρ τοῦ πρυτάνεως τοῦ πανεπιστημίου τῆς Καϊνιζβέργης, τοῦ πρίγκιπος Φρειδερίκου Γουλιέλμου τῆς Πρωσίας, διαδόχου τοῦ γερμανικοῦ θρόνου.

Τοιοῦτος περίπου ἐν ὀλίγοις ὑπῆρξεν ὁ ὥραιος λόγος τοῦ σοφοῦ πρυτάνεως, ὃν ἐπηκολούθησαν ἐπευφημίαι ζωηρόταται καὶ πρόποσις ἄλλη ὑπὲρ αὐτοῦ τούτου. Οἱ πλείστοι δὲ τῶν φοιτητῶν παρήλασαν πρὸ αὐτοῦ καὶ προέπιον εἰς ὑγείαν του, συγκρούσαντες μετ' αὐτοῦ τὸ ποτήριον, ἢ ἀνυψώσαντες μόνον αὐτὸ κατὰ τὸ γερμανικὸν ἔθος.

Εἰς ἐμὲ δὲ τὸν Ἕλληνα, ὅστις εἶδον εἰς τὴν πατρίδα καθηγητὰς συνεποχουμένους μεθ' ἐνὸς μόνου φοιτητοῦ καὶ μὴ προσκαλοῦντας τοῦτον νὰ καθίσῃ παραπλεύρως αὐτῶν ἐν τῇ ἀμάξῃ, ἀλλ' ἀφίνοντας αὐτὸν νὰ κάθηται ἀπέναντί των, ἡ πατρικὴ αὐτῇ τοῦ περιδόξου ἐπιστήμονος προσήνεια μὲ παρέφερεν ἐκ χαρᾶς. Συνήγαγον ὅλας μου τὰς δυνάμεις — τὰς ἐν τῇ γερμανικῇ γλώσσῃ — καὶ πλησιάσας μὲ τὸ ποτήριον ἀνὰ χεῖρας ἐμιμήθην τοὺς προηγθέντας ἐμοῦ καὶ προέπιον κ' ἐγὼ ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ φράσεων λίαν θερμῶν καὶ δι' ὀλιγωτέρων, ἐφ' ὅσον ἦν δυνατόν, σφαλμάτων λεχθεῖσάν, φροντίσας νὰ παρεμβάλω τὴν ἐθνικότητά μου.

— Εἰς ὑγείαν ὑμῶν, μοὶ ἀπήντησεν ἑλληνιστὶ ὁ πρύτανις, σφίγγων τὴν χεῖρά μου δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν του καὶ ἐκκενῶν τὸ

χρονολογικὴν σειρὰν πότε ἰδρύθη ἕκαστον τῶν ἐν Γερμανίᾳ πανεπιστημίων :

Χαϊδελέργης 1386—Βυρτσβούργου 1402—Λειψία 1409—Ροστόκ 1419—Τυβίγγης 1447—Γραϊφσβάλδης 1456—Φραιβούργου 1457—Μονάχου 1472—Βρεσλάου 1506—Μαρβούργου 1527—Καϊνιζβέργης 1544—Ιέννας 1558—Γείσσαν 1607—Κιέλου 1665—Χάλλης 1697—Ροττίνγκεν 1737—Ἐρλάνγκεν 1743—Μύνστερ 1786—Βερολίνου 1810—Βόννης 1818—Στρασβούργου 1872.

1. Διὰ τοὺς περιέργους τῶν ἀναγνωστῶν ἰδοὺ κατὰ

ποτήριόν του, ἀφοῦ συνέκρουσεν αὐτὸ πρὸς τὸ ἐμὸν πρῶτον.

Ἡ χαρά μου ἦν ἀπερίγραπτος καὶ ἡ ἐξάφίς μου μὲν ἐσβέσθη εἰς ἀρετὰ ποτήρια ζύθου.

Τὰ ἄσματα ἐψάλησαν πάντα καὶ ὁ πρῦτα- νὶς ἀποχαιρετίσας τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ζητωκραυγάζουσαν ὁμήγουρην ἀνεχώρησε, τῆς μουσικῆς ἡχοῦσης τὸν ὕμνον καὶ τῶν σπαθοφόρων περιεστοιχισάντων αὐτὸν καὶ προπεμφάντων μέχρι τῆς ἐξωθύρας.

Δι' ἐμέ δὲ ἦδη ἡ αἰθούσα ἤρχισε νὰ περιστρέφεται ἐλαφρῶς πᾶσα. Διὰ μέσου τῶν τεθαμνωμένων ὀφθαλμῶν μου διακρίνω ὡς ἐν ὁμίχλῃ τοὺς ἐπιμένοντάς νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐπὶ τὸν πότον καὶ βλέπω ὡς διὰ μέσου νεφῶν τὰς ἐν τοῖς θεωρείοις κυρίας. Ὑπὲρ τὰς κεφαλάς πάντων νέφη καπνοῦ κατὰ στρώματα φρικώσιν εἰς τὴν πνοήν τοῦ ἀπὸ τῶν ἐκαστοτε ἀνοίγομένων θυρῶν εἰσβάλλοντος ἀέρος, καὶ ἀνυψοῦνται πρὸς τὴν ὁροφὴν ἀραιούμενα, ὡς ὁμίχλη βαθμηδὸν διαλυομένη ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν θαλάσσης.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐπικρατεῖ ὀχλοβοή προαγγέλλουσα τὴν ἐναρξίν τῶν προκλήσεων διὰ μονομαχίας. Τὰ βλέμματα λαμβάνουσιν ἐκφράσεις ἀγριωπάς, τὰ πιλίδια κλίσεις προκλητικὰς, αἱ φωναὶ τόνους αὐθεντικούς καὶ οἱ πόδες ἐξαπλώσεις αὐθάδεις. Τὸ πᾶν διατίθεται πρὸς πρόκλησιν ἔριδος.

Ἄλλ' οἱ βεβαρημένοι ὀφθαλμοί μου δὲν δύνανται νὰ παρακολουθήσωσι πλέον τὸ θέαμα, οὐδὲ ν' ἀναμείνωσι τὴν ἐκτύλιξιν ἱλαροτραγῳδίας τινός. Σπεύδω λοιπὸν νὰ φύγω καὶ ἐνῶ λαμβάνω ἐκ τοῦ φυλακείου τὸ ἐπανωφόριόν μου, ἀκούω ἐκεῖ που πλησίον μου τὴν περίφημον φράσιν «Dummer Junge!» ἣν ὁ Heine δὲν ἀπηξίωσε ν' ἀπαθανάτισῃ εἰς τὰς ἐπιστολάς του. Παρετήρησα μὲ προσοχὴν τὰς μορφὰς τῶν ἀνταλλασσόντων τὰ ἐπισκεπτῆριά των καὶ, μεθ' ὅλην τὴν σύγχυσιν ἣν εἶχε φέρεῖ εἰς τὸ ἀντιληπτικόν μου ὁ ζῦθος, ἐπὶ τοσοῦτον ἐνετυπώθησαν αὐταὶ εἰς τὴν μνήμην μου, ὥστε μετὰ δύο ἡμέρας ἠδυνήθην ν' ἀναγνωρίσω καθ' ὁδὸν ἀσφαλέστατα τὸν ἓνα τῶν ἡρώων, μεθ' ὅλον τὸν μοτὸν καὶ τὸν ἐπίδεσμον, ὅφ' οὗς ἐκρύπτετο ἡ μία παρειὰ του. P.

Οἱ θερίζοντες τὰ γεννήματα εἶνε ἡναγκασμένοι νὰ ῥίπτωσιν ὀπίσθεν αὐτῶν τὰ θερισθέντα, διότι ἐκεῖ μόνον ὑπάρχει θέσις, ἔμπροσθεν δ' αὐτῶν ἔχουσι νέους στάχους οὓς ὀφείλουσι νὰ ἀποκόψωσιν. Αὐτὸ τοῦτο δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὰς πράξεις μας· δὲν πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τὰ ἀπαξ συντελεσθέντα, ἀλλὰ νὰ ἀσχολώμεθα εἰς ὅ,τι μᾶς ὑπολείπεται νὰ πράξωμεν.

ΤΟ ΦΙΛΟΙΚΕΙΟΝ

τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων.

Α'

Ἡ τῶν ζώων *gildogoria*.

Ἀναζητοῦντες τὰ αἷτια τῶν φαινομένων τῶν ψυχικῶν ὁρμημάτων, ἅπερ παρουσιάζονται πολυπλοκώτατα ἐν ταῖς ζώοις καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀδυνατοῦμεν νὰ προχωρήσωμεν ἐπὶ πολὺ ἐν ταῖς ἐρευναῖς ἡμῶν. Αἱ περὶ τοῦ θέματος τούτου γνώσεις ἡμῶν εἰσι λίαν περιορισμέναι, τεῖχος δ' ὑψηλόν, εἰς δ' ὀλίγιστα ἐγένοντο μέχρι τοῦδε ῥήγματα, χωρίζει τὰ γνωστὰ ἀπὸ τῶν ἀγνώστων. Ναὶ μὲν καὶ ἐν τούτῳ ὡς καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ζητήμασιν ἡ μεγάλη θεωρία τῆς μεταπλάσεως δύναται νὰ καθοδηγήσῃ καὶ διαφώτιση ἡμᾶς· ἀλλὰ πρὸς τελειάν ἐξακριβώσιν τοῦ ζητήματος εἶναι ἀναγκαῖα ἡ γνώσις τῶν ἀναριθμῶν ἐξαμειψέων τῆς γενεαλογίας τῶν εἰδῶν τῶν ζώων, ἐν ᾧ ἡ ἐπιστήμη νῦν μὲν ἤρχισε νὰ διακρίνῃ τὰς κυριωτάτας τούτων.

Μέχρι τοῦδε ἡ ἐμφάνισις ἐν ζώοις φαινομένων τεκμηριούντων τὴν ὑπαρξίν συνειδήσεως εἶναι γεγονὸς κατ' οὐσίαν ἐπίσης ἀνεξήγητον καὶ τὸ φαινόμενον τῆς ἑλξεως. Τίνι τρόπῳ ἀνεπτύχθησαν τὰ ὑπὸ κοινωνικὴν ἐποψίν περιεργότατα τῶν φαινομένων τούτων, τὰ τῶν αἰσθημάτων συμπαθείας; Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἐσμέν ἡναγκασμένοι ν' ἀπαντήσωμεν δι' εἰκασίων.

Λάβωμεν ὡς παραδειγμα τὸ διαρκέστατον καὶ σφοδρότατον τῶν συμπαθῶν αἰσθημάτων, τὸ τῆς φιλογονίας, ἥτοι τῆς στοργῆς τῶν γεννητόρων πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν. Ἡ ἀρχὴ τούτου εἶναι ἀκόμη σκοτεινὴ καὶ ἀνεξιχνίαστος.

Οἱ τρόποι τῆς γεννήσεως τῶν ζώων περιορίζονται εἰς εὐαριθμούς τύπους, τὴν σχίσιν, τὴν βλάστησιν καὶ τὴν ἐκκόλαψιν. Ἐν τοῖς δυσὶ πρώτοις θὰ ἦτο εὐνόητος ἡ συμπαθεία τοῦ γεννήτορος πρὸς τὸ τεχθὲν, ἂν ὁ γεννήτωρ εἶχεν αἰσθησιν καὶ νόησιν· ἐπειδὴ ὁ νεοσσὸς γίνεται διὰ διπλασιασμοῦ ἢ διαμελισμοῦ τοῦ ζώου, φυσικὸν θὰ ἦτο νὰ αἰσθάνηται τοῦτο στοργὴν πρὸς τὸ αὐτοτελὲς καθιστάμενον μέρος τοῦ ἰδίου σώματος. Ἄλλ' ἐν τῇ κατωτάτῃ ταύτῃ φάσει τῆς ὀργανικῆς ζωῆς ἐκεῖνο ὅπερ οἱ ψυχολόγοι καλοῦσιν ἐγὼ τῶν ζώων δὲν ὑφίσταται, τὸ δὲ ζῶον κέκτηται μόνον τὴν λεγόμενὴν αὐξητικὴν ψυχὴν, διότι οὐδαμῶς δικαιοῦμεθα νὰ υποθέσωμεν ὅτι ἔχουσι συνειδήσιν ζῶα, ἐστερημένα ἀνεπτυγμένου πῶς νευρικοῦ συστήματος. Ἄλλ' οὐδ' ἐν αὐτοῖς τοῖς φωτοκοῦσιν ἀτελεστάτοις ἀσπονδύλοις ζώοις εἶναι εὐεξήγητος ἡ ὑπαρξὶς αἰσθημάτων συμπαθείας πρὸς τὰ ἔκγονα. Ἐπὶ παραδείγματός δε τῶν ἀσκιδίων, διατί ταῦτα φυλάττουσι τὰ ὅα των